

XXX TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 2Mo 22:20-26)

Lugemine teisest Moosese raamatust:

Nii ütleb Issand: “Ära rõhu võõrast, kes sinu keskel elab, ja ära tee temale liiga, sest ka teie ise olete olnud võõraina Egiptusemaal. Ära kohtle halvasti ühtki lesknaist ega vaeslast, sest kui sa neid halvasti kohtled ja nemad mind appi hüüavad, siis ma kuulen nende hüüdu ja mu viha süttib põlema teie vastu nõnda, et ma lasen teil mõõga läbi langeda. Siis jätan ma teie naised leskedeks ja lapsed orbudeks. Kui sa kellelegi, kes on vaene minu rahva hulgast, laenad raha, siis ära ole liigkasuvõtja – ära nõua tagasi rohkem kui sa laenuks andsid. Ja kui sa oled võtnud pandiks oma ligimese üliriide, siis anna see temale tagasi enne kui päike loojub, sest see on tema ainus ihukate. Millega ta end muidu kataks, kui ta magama heidab? Mina võtan ju kuulda tema appihüüdu, sest mina olen halastaja.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 18:2-3. 4.47. 51.50. R:2a)

R: Ma armastan Sind, Issand, mu tugevus.

Ma armastan sind, Issand, mu tugevus.

Issand on mu kalju, minu kindlus ja mu päästja.

Mu Jumal on mu kalju, kus ma pelgupaika otsin,
mu kilp ja pääsemine, minu kõrge varjupaik.

R:

Kiidetud olgu Issand, nõnda ma hüüan.

Nii pääsen oma vaenlaste käest.

Issand elab! Mu kalju olgu kiidetud!

Ülistatud olgu Jumal, mu lunastaja!

R:

Sinu abi oma kuningale on suur,

oma salvitule Taavetile ja tema järelpõlvele osutad sa heldust.

Seepärast tänan ma sind rahvaste seas,

laulan ja mängin kiitust su nimele.

R:

(Teine lugemine 1Te 1:5-10)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Vennad, te teate, kuidas me käitusime teie juures, teie hüvangut silmas pidades. Ja kuidas te meie tegusid mööda Issandast eeskujul võtsite. Hoolimata rohkest ahistusest võtsite te Sõna Püha Vaimu rõõmus vastu. Nii olete teie saanud nüüd eeskujuks kõigile, kes Makedoonias ja Ahhaias on uskuma jäänud, sest sõna pole levinud teie kaudu üksnes Makedoonias ja Ahhaias, vaid teie usust teatakse kõigis paigus, ilma et meie peaksime sellest midagi rääkima. Igal pool kuuleme kõneldavat sellest, kuidas teie meid vastu võtsite ning kuidas te olete pöördunud ära ebajumalatest, teenima elavat ja tõelist Jumalat; ootama taevast tema Poega, kelle tema on surnuist üles äratanud – Jeesust, kes päästab meid tulevase viha eest.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14:23)

Halleluuja. Kui keegi armastab mind, siis ta kuulab minu sõna, minu Isa armastab teda ja me tuleme tema juurde. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 22:34-40)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Kui variserid said kuulda, et Jeesus oli saduseridel suu kinni pannud, tulid ka nemad Jeesuse juurde. Ja üks nende seast küsis tema käest teda proovile pannes: “Õpetaja, milline käsk on Seaduses kõige suurem?” Aga tema vastas talle: “Armasta Issandat oma Jumalat kõigest südamest, kõigest hingest ja kogu mõistusega. See on kõige suurem ja kõige esimene käsk. Aga teine on selle sarnane: armasta ligimest nagu iseennast. Nendes käskudes on kogu seadus ja kõik prohvetid.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, armasta oma ligimest nagu iseennast, ütleb Jeesus. Kahjuks võib selle õilsa ülesande täitmine osutuda ootamatult keeruliseks.

Oletame näiteks, et mul on ilus läikiv nutitelefon – aga minu ligimesel ei ole. Kui ma selle endale

jätan, siis ma olen enesearmastaja ehk egoist ja inimvihkaja; kui ma aga annan telefoni ligimesele ära ja ta selle vastu võtab, siis on jällegi tema enesekeskne lurjus ja igavene pursui... sest temal nüüd on, aga minul ei ole, ja seega peaks ta tahtma selle mulle tagasi anda. Ilmselt lõpeb kogu saaga alles siis, kui altruistliku edasi-tagasi nügimise käigus pudeneb telefon põrandale ja puruneb ning ligimesearmastajad selle peal sõbralikult ja üksmeelselt trambivad. Niimoodi oleks võrdsus jalule seatud ja armastus viidud võidule – telefoni ei ole enam kummalgi!

Me palvetame: Issand, halasta...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, millest algab armastus? Võibolla algab see juba imiku naeratusel, millega ta väljendab emale oma rahulolu. Naeratus – seda pole palju, kuid imiku jaoks, kes muidu oskab igast oma vajadusest märku anda vaid erinevatel toonidel nutmisega, on naeratus ainus väike instinktiivne reaktsioon, millega ta saab oma vanematele näidata, et nende pingutused on sellel korral eesmärgile jõudnud.

Kasvades hakkab inimene aga järjest rohkem mõistma, et saamisrõõmu kõrval pole vähem tähtis ka andmisrõõm, ja nii tekib omamoodi korrusmaja efekt. Teistele andes suurenevad võimalused ka ise rohkem saada, ja rohkem vastu võttes saab taas rohkem anda, ilma et ise peaks päris puudust kannatama. Paraku on armastuses ka paradokse ja seespidist kihistumist: armastades on inimene õnnelik, see tähendab, teise inimese kõrval armastab ta ka omaenda armastust, seda meeldivat tunnet, mida tekitab millegi hea saamine või teisega jagamine.

Kui aga räägitakse inimeseksolemise peamistest voorustest ehk kardinaalvoorustest, siis loetakse armastuse kõrval üles veel kaks: usk ja lootus... Miks? Kas armastusest üksi siis tõesti ei piisa? Ütleb ju apostel Paulus oma armastuse ülemlaulus 1. korintose kirjas selle kohta nii ilusti: “Kui ma räägiksin inimeste ja inglite keeli, aga mul ei oleks armastust, siis ma oleksin kumisev vasknõu või kõlisev kuljus. Ja kui mul oleks prohvetianne, ja ma teaksin kõiki saladusi, ja ma tunnetaksin kõike, ja kui mul oleks kogu usk, nii et ma võiksin mägesid teisale tõsta, aga mul ei oleks armastust, siis poleks minust ühtigi.” 1Kr:13,1-2

Teeme väikse katse ja pöörame need Pauluse sõnad korraks teisipidi: “Kui ma ei räägiks inimeste ega inglite keeli, aga mul oleks vaid armastus, siis ma ei oleks võibolla isegi mitte kumisev vasknõu ega kõlisev kuljus. Ja kui mul poleks prohvetiannet, ja ma ei teaks ühtegi saladust, ja ma ei tunnetaks mitte midagi, ja kui mul oleks sedagi usku, et ma võiksin oma sõrme liigutada – aga mul oleks armastus, siis... kas siis oleks minust midagi?”

Ei, kahjuks on reaalses elus tõepoolest nii, et armastusest üksi ei piisa. Armastuse kohta öeldakse

küll, et see on suurim voores, ja nii see kahtlemata ka on. Kuid iga vähegi elukogenum inimene on märganud, et ilma mõistusega, ilma usu ja lootusega, ilma oma tegude tagajärgi ette kaalutlemata võib armastus muutuda isegi pahaks.

Kujutagem kasvõi ette üht ema, kes varjab oma sarimõrtsukast poja tegusid, sest tema emasüda hoiab oma lapsukese poole; või siis lapsevanemat, kes patroneerib armastuse nimel oma lapsi, võttes neilt igasuguse otsustusvabaduse ja elujulguse. Kujutagem abikaasat, kes suure armastuse pärast kannatab oma elukaaslase füüsilist või vaimset vägivalda ja julgustab teda seeläbi veel suuremale vägivaldale nii tema kui laste vastu. Mõelgem vanematele, kes suurest armastusest rahastavad oma järeltulijate vastutustundetult muidusööjalikku elustiili või enesehävituslikke sõltuvusi...

Armsad õed ja vennad, armastusest üksi ei piisa. Tahes-tahtmata kuulub armastuse juurde ka mõistlikkus, või muidu võib ligimesearmastus väljenduda tõesti milleski telefoni peal trampimise sarnases. Siis ei jõua Jumalgi inimest nii palju ära armastada kui tema loometöö kroon leiab endal sellele õigust olevat. Pahategija suhtes on kõige tähtsam armastusetegu see, kui ta saab oma kurja teo eest õiglase karistuse – see tähendab, kui piiratakse tema võimalusi edaspidi kurja teha.

Samuti ei saa armastus läbi ilma lootusega, et meie pingutustel ja enesepiirangutel on mõtet... ja et seal, kus meie võimalused lõpevad, tuleb Jumal meile appi. Peame ikka silmas pidama, et suure ligimese ja iseenda armastamise kõrval jääks meil midagi üle ka Jumala jaoks, nii et tema seda loodetavasti näeb ja saab meile vastata oma igavese armastusega. Aamen.